

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/201/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319202220
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2319202220.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Terézia Mecelová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcov: 1) A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX, A., 2) S. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, D., proti žalovaným: 1) Všeobecná úverová banka a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, 2) Dražby a aukcie, s.r.o., so sídlom Flámska 9783/1, Martin, IČO: 36 751 642, zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, Martin, IČO: 36 715 352, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného 2) proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č.k. 10Csp/96/2019-33 zo dňa 29. mája 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému 1) zdržať sa výkonu záložného práva a žalovanému 2) uložil zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti nachádzajúcich sa v katastrálnom území D., okres Galanta, obec D. zapísané na Okresnom úrade Galanta, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XX, stavba, rodinný dom, súp. č. XXX, postavený na parcele registra „C“ č. 374/48, parc. reg. „C“, parc. č. 374/11 o výmere 276 m², zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. 374/47 o výmere 223 m², zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. 374/48 o výmere 170 m², zastavané plochy a nádvoria do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Súd prvej inštancie uznesenie odôvodnil tým, že žalobcovia sa žalobou vo veci samej domáhajú určenia neplatnosti zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru v rámci programu „HypoPôžička“ č. 724175-12 z 03.09.2012; určenia, že žalovaným 1) použitá okamžitá splatnosť záväzkov, neprimerane vysoká sankcia spojená s neplnením záväzkov je neprijateľná zmluvná podmienka; určenia, že právne úkony záložného veriteľa, žalovaného 1) smerujúce k realizácii výkonu záložného práva sú neplatné a určenia, že právne úkony dražobníka Dražby a Aukcie, a. s., žalovaného 2) smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti (žalobcami bližšie špecifikovanými) v žalobe sú neplatné. Žalobcovia sa zároveň domáhali vydania neodkladného opatrenia v znení uvedenom v odseku 1. tohto odôvodnenia. Žalobcovia listinami a to: ohodnotenie predmetu dražby z 12.03.2019, ktorou dražobná spoločnosť oznámila žalobcom, že prebieha realizácia záložného práva formou dobrovoľnej dražby, ktorej predmetom bude záloh evidovaný na LV č. XX a listom žalovaného 1) z 03.04.2019, ktorým bol žalobkyni 2) zaslaný prehľad úhrad a oznámené, že zmluva bola postúpená na výkon záložného práva žalovanému 2), čím podľa názoru súdu prvej inštancie osvedčili danosť práva. V danom prípade ide o dočasné opatrenie proti postihu, a to realizácii záložného práva dobrovoľnou dražbou, bez ktorého nariadenia by mohol nastať ťažko zvrátiteľný, alebo nenapraviteľný stav. Z uvedených dôvodov súd návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel s poukazom na § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ktoré v uznesení citoval.

3. Voči uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný 2) prostredníctvom právneho zástupcu. Odvolanie odôvodnil tým, že namieta pasívnu vecnú legitímáciu v konaní. Žalovaný 2) nie je účastníkom záložnej zmluvy a nevykonáva žiadne záložné právo. Nariadenie neodkladného opatrenia nechráni žalobcov zákonom predpokladaným spôsobom, lebo navrhovateľ dražby môže dražobníka vymeniť. V zmysle § 19 ods. 1 zák. č. 527/2002 Z.z. je dražobník povinný upustiť od dražby najneskôr do jej začatia, ak mu je preukázané vykonateľným rozhodnutím, že navrhovateľ dražby nie je oprávnený navrhnuť vykonanie dražby, pričom ak ide o neodkladné opatrenie súdu postačí, ak je dražobníkovi preukázané, že toto bolo nariadené. Postavenie dražobníka sa tak odvíja od postavenia navrhovateľa dražby. Pokiaľ bolo nariadené neodkladné opatrenie voči navrhovateľovi dražby, nie je potrebné nariaďovať neodkladné opatrenie aj voči dražobníkovi. Žalobcu chráni už samotný zákon bez ďalšej potreby nariaďovať neodkladné opatrenie a to pred každým potenciálnym dražobníkom, nielen pred konkrétnym subjektom (uznesenie KS Žilina 9Co/289/20 18-143). V zmysle § 6 ods. 1 zák. č. 527/2002 Z.z. dražobník organizuje dražby na základe písomnej zmluvy s navrhovateľom dražby, ktorú je tento povinný s ním uzavrieť (§ 16 ods.1 zák. č. 527/2002 Z.z.). Navrhovateľom dražby môže byť v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 527/2002 Z.z. okrem iného, záložný veriteľ pri výkone záložného práva. Z uvedeného vyplýva, že dražobník nie je v právnom vzťahu s vlastníkom zálohu ale s navrhovateľom dražby, záložným veriteľom. Podľa § 151j ods. 1, § 151l a § 151m Občianskeho zákonníka o výkone dražby rozhoduje záložný veriteľ, nie dražobník. Dražobník na základe zmluvy len organizuje dražbu ako jeden zo spôsobov výkonu záložného práva. Dražobník je teda len technickým vykonávateľom dražby, ktorý je v právnom vzťahu so záložným veriteľom a nie záložcom alebo dlžníkom. To vylučuje aktívnu vecnú legitímáciu vlastníka predmetu dražby domáhať sa zákazu výkonu dobrovoľnej dražby voči dražobníkovi. Dražobník vo vlastnom mene nevykonáva záložné právo, ale svoje právo v procese dobrovoľnej dražby odvodzuje od práva záložného veriteľa vykonávať záložné právo týmto spôsobom. V prípade výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou treba úkony dražobníka pričítať práve záložnému veriteľovi. Uvedené podporuje § 19 ods. 1 písm. b) zák. č. 527/2002 Z.z., ktorý ukladá dražobníkovi upustiť od dražby, ak existuje vykonateľné (alebo aspoň nariadené) rozhodnutie, ktoré navrhovateľovi dražby zakazuje navrhnuť a teda aj pokračovať vo vykonávaní dražby (viď uznesenie KS Prešov 22Co/65/2018). Z návrhu je zjavné, že žalobcovia úver, poskytnutý žalovaným 1), neplatili a preto žalovaný 1) začal výkon záložného práva dôvodne. Na základe uvedeného žalovaný 2) navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a žalobu zamietol a priznal žalovanému 2) trovy odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom, stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP v spojení s § 367 ods. 2), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 2) nie je dôvodné.

5. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia a argument žalovaného 2) predstretý ním v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce nariadiť vo veci neodkladné opatrenie aj voči žalovanému 2), t.j. posúdenie jeho pasívnej legitímácie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. Žalovaný 1) odvolanie voči nariadenému neodkladnému opatreniu nepodal a žalobcovia a žalovaný 1) sa k odvolaniu žalovaného 2) nevyjadrili.

6. Podľa § 325 ods. 1, 2 písm. d) CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Zákonnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia sú tvrdenie a osvedčenie, že sú tu právne vzťahy medzi sporovými stranami a tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú úpravu, resp. existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Pokiaľ ide o preukázanie naliehavosti potreby úpravy pomerov

strán, musí ísť o stav, ktorý neznesie odklad. Neodkladným opatrením tak súd môže rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Aj v prípade splnenia predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia, súd musí vždy zvažovať, či nariadením neodkladného opatrenia nedôjde k neprimeranému zásahu do vzťahov sporových strán alebo tretích osôb. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

9. Zákon o dobrovoľných dražbách vymedzuje obsah a základný rámec výkonu záložného práva. Toto právo sa vyznačuje tým, že primárne plní zabezpečovaciú, za určitých okolností však aj uhradzovacíú funkciu a to tak, že okrem hrozby výkonu záložného práva donucujúcej dlžníka plniť zabezpečovanú pohľadávku umožňuje jeho držiteľovi buď sa priamo uspokojiť alebo požadovať uspokojenie z predmetu, na ktorom záložné právo viazne, pokiaľ k splneniu zabezpečovanej pohľadávky nepríde riadne a včas. Jednou zo zákonom výslovne predpokladaných foriem uspokojenia záložného veriteľa je predaj zálohu na dražbe podľa zákona o dobrovoľných dražbách č. 527/2002 Z.z.. Takýto predaj má za následok prechod vlastníckeho práva k zálohu na vydražiteľa udelením príklepu, s podmienkou úhrady ceny dosiahnutej vydražením v zákonom ustanovenej lehote. K výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou môže záložný veriteľ samozrejme pristúpiť len vtedy, ak jeho záložné právo platne vzniklo a stále trvá. Podmienkou platného vzniku záložného práva je platná zmluva o jeho zriadení a zápis práva v príslušnej evidencii (ktorou je u nehnuteľností kataster nehnuteľností, v tejto súvislosti porovnaj i § 151b ods. 1 a § 151e ods. 2 OZ), na zánik práva potom zákon ustanovuje hneď viacero dôvodov. Je tiež nevyhnutné, aby záložný veriteľ pri výkone záložného práva postupoval zákonným spôsobom.

10. Žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a v tomto štádiu konania aj v žalobe vo veci samej, s poukazom na ustanovenia na ochranu spotrebiteľa, popierajú platnosť predmetnej zmluvy o úvere i právne úkony smerujúce k výkonu záložného práva zo záložnej zmluvy s tým, že zmluva o úvere bola uzatvorená v rozpore s príslušnými ustanoveniami noriem spotrebiteľského práva, a preto je neplatná.

11. Žalovaný 2) v odvolaní poukazoval výlučne na neexistenciu vzťahu medzi žalobcami a žalovaným 2), t.j. poukazoval na to, že nie je účastníkom záložnej zmluvy. Žalovaný 2) tvrdí, že jeho postavenie sa odvíja od postavenia navrhovateľa dražby a postačuje, aby bolo nariadené neodkladné opatrenie len voči záložnému veriteľovi (žalovanému 1), ktorý je zmluvnou stranou so žalobcami a ktorý je zároveň navrhovateľom dražby.

12. Podľa názoru odvolacieho súdu argumentácia žalovaného 2) nie je opodstatnená a žalobcom nič nebránilo, aby sa určitých nárokov domáhali aj voči žalovanému 2) ako dražobníkovi. Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že existovali prípady, kedy navrhovateľ dražby neinformoval dražobníka o vydanom neodkladnom opatrení a dražba prebehla. Preto žalobcovia pristúpili k uplatňovaniu si nárokov aj voči dražobníkom ako tretím osobám, od ktorých bolo možné spravodlivo požadovať zdržať sa vykonávania určitých úkonov smerujúcich k výkonu dražby (vtedy ešte podľa § 76 ods. 2 OSP). Neodkladné opatrenie sa podľa ustanovení CSP vydáva voči stranám v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a to nie v konkrétnom spore vo veci samej, keďže v súčasnosti konanie o neodkladnom opatrení nie je viazané na existenciu konania vo veci samej. Okruh účastníkov v konaní o neodkladnom opatrení môže byť odlišný od okruhu účastníkov konania vo veci samej. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ale aj z návrhu vo veci samej) je zrejmé, že žalobcovia sa domáhajú ochrany tak voči záložnému veriteľovi ako aj dražobníkovi v procese výkonu záložného práva v zmysle osobitného predpisu (zákona č.527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách). Žalobcovia súčasne osvedčili, že svojich povinností v zmysle organizovania dražby sa ujal aj dražobník, žalovaný 2), ktorý uvedenú skutočnosť v odvolaní nepoprel. Podľa názoru odvolacieho súdu dobrovoľná dražba je procesom výkonu záložného práva, na ktorom participujú tak záložný veriteľ ako aj dražobník spôsobom vymedzeným v zákone; záložný veriteľ ako osoba, ktorá iniciuje tento proces a dražobník ako osoba vykonávajúca jednotlivé úkony smerujúce k dražbe, t.j. k prevodu vlastníckeho práva k zálohu, preto záložného veriteľa je možné považovať za pasívne legitimovaného v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a vyžadovať od neho, aby v tomto prípade sa dočasne, do rozhodnutia vo veci samej zdržal úkonov smerujúcich k pokračovaniu dobrovoľnej dražby.

13. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu odvolací súd podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

14. O náhrade trov konania (vrátane trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia) bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí v súlade s § 262 CSP.

15. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).